

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleita Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	12 ft.
Félévre	6 .
Negyedévre	3 .
Egy hóra	1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —	

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindnap

vasár- és ünnepnapi kivétellel.

Ujabb indemnity.

Nagybecskerek, február 24.

(—é—) Ma került képviselőházi bizottsági tárgyalás alá a második indemnity-javaslat, amelyet a kormány kénytelen volt arra való tekintettel, hogy a budgetből márczius 31-ig aligha lesz törvény, beterveztetni. Ez a javaslat tehát szükségszerű és elengedhetetlen szurrogatuma a budgetnek, amelynek hiányában csakis ilyen módon lehet az államháztartásban a folytonosságot fenntartani, s így a dolog természetéből az következnek, hogy a törvényhozás ezt a kérdést az ország érdekében — mondhatnánk — mehanikus gyorsasággal intézze el. De hát ki merne erre számítani a mi parlamenti ellenzéki pártjainkat ismerve? Naiv együgyűség kellene ahhoz, hogy valaki ilyen illúzióknak átadja magát.

Bizony el kell készülnie lennünk arra, hogy az újabb indemnity-javaslatnak tárgyalása ismét nagy politikai vitát fog előidézni, melynek során megint végig kell hallgatnunk már unós-untig hallott dolgokat.

Elég sajnós, hogy már más években is volt okunk a parlament tanácskozásai fölött elégedetlenkedni, de az idén történt események éppenséggel megbotránkozást keltenek bennünk s mindenkiben, aki a „salus rei publicae suprema lex esto“ elvnek komoly és elfogulatlan híve. Az idén, a millennium esztendejében kétszeresen indokolt lett volna, hogy a parlamenti viszonyok nem is csak normalisak, hanem éppenséggel különösen harmonikusok legyenek; de e helyett a képviselőház tárgyalási viszonyai teljesen elvadultak.

Ez a vigasztalan és botrányos állapot az ország közvéleménye elé, amelynek azelőtt sem volt oka nagy meglepéssel szemlélni a parlamenti viszonyokat s csak kénytelen türelemmel nézte azokat, éles aktuá-

tásban veti föl azt a kérdést, hogy hova vezet ez a visszaélésből táplálkozó gyakorlat, s hogy miként kelljen azon segíteni?

Mert az kétségtelenül tarthatatlan állapot, hogy az egész évi ülészak ugyaszólván semmit sem produkál, mint a nagy kinnal megszavazott budgettörvényt, s hogy a kormányzatot folytonosan a költségvetési vita obstrukcionális veszedelme, az államot pedig az indemnity provizoriumok állandó zavarai fenyegetik. Sőt még az is megtörténhetik, hogy az ellenzéki pártok az indemnityvel szemben obstruálnak, s akkor valóságos törvénytelen helyzet áll elő.

A közvélemény már régen érzi s az ideai tapasztalatok bizonyára véglegesen megérlelik benne annak szükségét, hogy a budgetvita egyszerűbbé, rövidebbé tésessék, aminek nincs más módja, mint az u. n. klotür, amely Ausztriában, Olaszországban, sőt Angliában és az Egyesült Államokban is létezik.

Igaz ugyan, hogy ennek csak említése is nálunk nem csekély visszatetszést kelt, de nem szabad felednünk, hogy ez a visszatetszés tulajdonképpen csak ott mutatkozik, ahol a szólásszabadság palástjába az obstrukciót takargatják, ellenben az elfogulatlan körök, melyek a jelenlegi helyzet tarthatatlanságát érik, bizonyára nem irtóznak ettől az orvoslástól.

Hisz minket is leginkább az a körülmény indított ebbeli véleményünk keletkezésére, hogy klotür szükségének érzete ugyaszólván a levegőben van, s így okunk van remélni, hogy ez a kérdés a legközelebbi jövőben véglegesen megérlelődik és az ország érdekeinek megfelelő megoldást nyer, amely lehetetlenné teszi a budget-jog visszaszámogatását és a szabadság helyébe a valódi szabadság garanciáit lépteti.

Zászlószentelés.

Nagybecskerek, február 24.

Lélekemelő ünnepélynek volt tegnap színhelye a polgári- és felső kereskedelmi iskola díszterme. Immáron ötödik esztendeje, hogy fennáll városunkban ez a derék tanintézet, mely azóta fényesen beváltotta mindazon reményeket, a melyeket keletkezése alkalmával a város és a nagyközönség hozzá fűzött, a mennyiben hűen és lelkesen szolgálja azon eszméket, a melyeket a felszentelt zászlóra is kitűzött, s ez: „Honszeretet és Munkásság.“ Ismerve az intézet helyes irányú üdvös működését, reméljük és hisszük, hogy a lobogót, a melyen ezen nagyra törő eszmék ragyognak jelző gyanánt; fennem lobogtatva diadalra fogja juttatni.

Az ünnepély a római katolikus templomban vette kezdetét, a hol délelőtt 11 órakor kis mise volt, a melyet Teffert s. lelkész pontifikált díszes segédlettel, s a melyen résztvett Rónay Jenőnén a zászlóanyán, továbbá Dellimanich Lajosnén kívül Rónay Jenő főispán dr. Dellimanich Lajos alispán és még városunk számos előkelő notabilitása, a tanintézetek, hatóságok, testületek stb.

Maga a zászló nehéz ég-kék színű selyemből készült, dazdag arany rojtosattal. Az egyik oldalán Magyarország címere díszlik, a másik közepén pedig a polgári és felső kereskedelmi iskola jelvényei (nyitott könyvön keresztbe fektetett toll) láthatók. A kettős szalagok egyikén: „Rónayné Pátyánszky Olga,“ a másodikán „Honszeretet és Munkásság“ felirat olvasható.

A zászlót Teffert s. lelkész szentelte fel úgy tartalmilag, mint alakilag szép bosszú kíséretében.

Ezután a polgári iskola dísztermébe vonult a díszes társaság, a hol az ünnepély folytatása következett.

A „TORONTÁL“ TÁRCSÁJA.

Otthon.

— A „Torontál“ eredeti társczája. —
Irta: Vértessy Gyula.

Csalódik, aki azt hiszi, hogy a hazugságra való hajlandóság nincs az embernek a természetében. Nagyon is benne van. Anyira benne van, hogy ha másnak nem füllenthetünk, hát füllentünk magunknak.

Valahányszor hazafelé készülődöm, mindig asszal a hazug gondolattal táplálom a lelkemet, hogy az én szegény jó anyámat akarom meglátogatni, annak akarok egy pár vidám napot szerezni. S már napokkal hazautazásom előtt ugy bele éitem magam ebbe a lelkemnek különben igen jól eső s engemet egészen büszkévé tevő hazugságba, hogy majdnem magam is elhiszem, hogy a dolog valóban úgy van, hogy én az ő kedvéért megyek haza. S önmagam számára a lehető leggaládábbul hizekdedő szememben állítom ki a háladatossági bizonyítványt.

Jó fiu vagy, jószívű derek ficzkó, akinek egyetlen gyönyörűsége jó órákat szerezni az édes anyjának, ennek a szegény öreg asszonynak, akit immáron az élet ezernyi csapása közepete az az egy gondolat vigasztal meg igazán, hogy fia egyedüli támasza, egyedüli reménye, igazán nagyon szereti.

A fia, az a jó fia, aki azt a pár napi szabadságidejét is, ami a mindennapi nehéz munka kínos esztendeje után jutalomképpen kijár neki, ott tölti el mellette, sütkérezve szerető szive melegében s közbe közbe hallgatva végnélküli, óriási nagy panaszait, élete folyásának jelenték-

telen, de neki tulnag mértékben fájó zökkenései fölött, amelyeket mind nekem kell végig hallgatnom, mert olyan szegény asszonynak mint ő, akit az ég is huz, akit mindenki csak bánt, egész éven át egyedüli biztatója, reménye fia, aki majd haza jön, meghallgatja a panaszait és tesz minden bajáról.

Szegény, mintha csak naplót vezetett volna az esztendő minden napjáról, olyan pontosan sorolja el a rajta megesejt sérelmeket.

A világot sem feledne ki egyet is. Mindjárt az ujesztendő első napján gorbáskodott vele a levélhordó. Máskor mindig „nagyságának“ szólította, akkor pedig „ténasszonnyom“ beszélgetett vele.

— Persze mert csak egy forint borralalót adtam neki, szegény apád őt is adott neki — de hát nem elég egy ilyen szegény özvegy asszonnytól egy forint is, boldogult apád bizony többet adogatott neki. Kár volt. Igaz, hogy az apád legalább ur volt, ha el is költötte mindent. Más is elkölti, oszt még nem is ur belőle, egy minutáig sem. Ott van a Makrobecz Gábor, tudod tacsakám, hogy már nincs többje kétszáz holdacsakánál.

Epen ötven hold jut egy-egy leányra. Nem tudom ki veszi el azt a négy örf jószágot a szép szemükért. És még hogy hencszegnek most is. A Géza, a minap mikor meghallotta, hogy a hugodnak erősen udvarol a Berceeg Géza (te ficskám, mit gondolsz, a Géza gyerekből nem is lenne rossz férj, persze most még gyerek, huszonégy esztendővel nem szabad házasodni, az apád harminckettő volt mikor hozzá mentem, én pedig tizenkilenc, mégis hozzáváltam, mi kor meghalt is egészen legény volt, én meg vén asszony) hát azt plétykázta a hugodról, hogy már két év előtt szerelmes volt egy vadásztisztbe,

tudod mikor Beszterczen laktunk, meg is mérgezte magát érte. Aztán meg, hogy egyszerűsbe volt szerelmes. No, hát hallottál ilyet! Igaz ugyan, hogy én se maradtam adósa, mert mikor egyszer találkoztunk, hát úgy lehordtam, hogy egy garas ára szépség se maradt rajta — hanem ez nem elég. Neked mint férfinak kell fellépni...

Es minden féle apró-cseprő dologban, a mit szegény anyám amugy magyarosan már rég elintéztett, nekem kell mint férfinak fellépni. De te nem is figyelj ide! Oh jaj, hát már az sem törődik velem, az egyetlen támaszom ezen a világon, annak is hiába mondom el a bajomat. Persze, hogy akit az ember nem szeret, hát annak a panasszkódását nem szívesen hallja.

Természetesen ezen fentebbiek kisérolag abból az okból mondatnak el, hogy a rossz fiu átölelje a panasszkodó édes anyját s mig áldott kezét s jószágos arcát végig csókolja, elmondja neki, hogy mennyire szereti őt. Ekkor asután megnyugszik, hanem azért ficskájával elővéteti a cseruzát és sorba leírja vele orvoslásra váró sérelmeit.

— Tudom én azt ficskám, hogy az ilyen ur ficskának sok bolond dolgon jár az esze, hát könnyen elfeledi a komoly dolgot. Ambátor én erősen hiszem, hogy a te lelked még tiszta és semmi olyan bűnös ostobaság nincs benne, a mi megzavarhatná az eszedet. Feltessem a fiáról, hogy ilyen. Ha szerelmes lesz valami tiszteséges leányba, hát el is veszi. Puntum. A többi dolog ostobaság. Holmi szerelmi kalandokon csak nem jár az eszed?

Es az immáron egynehány ósa házasságát is gondosan rejtegető harmincz éves ficskának ki kell nyilatkoztatnia komolyan, hogy szerelmi kalandokon nem jár még az esze.

A hivatalos melléklet 40. számával.

As intézeti dalárda elénekelt a Hymnust, a mely után Steinbach kir. tanácsos tanfelügyelő nagyhatású megnyitó beszéde következett: melyben lelkesülten beszélt az intézetről és a mai nap jelentőségét fejtegetve buzdítja az ifjúságot, hogy haladjon e zászló alatt a megkezdett uton: mert csak úgy fog hasznára válni a hazának.

A sikerült beszéd végeztével dr. Plechl Szilárd gondnoksági elnök tartotta meg üdvözlő beszédét, melyben ipari- és kereskedelmi szempontból tárgyalja az intézet hasznát egyúttal, köszönetét fejezi ki Steinbach tanfelügyelőnek, mint a kinek iparkodása hozta létre magát az intézetet.

Most vette kezdetét a szögbeverés.

As első szöveget a zászlóanya Rónay Jenőné verte a rudba, majd utána Rónay főispán, a hatóságok, testületek, intézetek, továbbá közéletünk számos jelese hozták személyesen, vagy adták át szöveget. Ezután Knyaskó Lajos igazgató a következő beszédet intézte a zászlóanyához:

Mélyen tisztelt Méltóságos Asszonyunk!

A mikor Isten nevében megáldott és megszentelt lobogónkat átveszem: engedje meg Méltóságos Asszonyom, — hogy hódoló tisztelettel, lelkemben a hála érzésével eltelve: tolmácsolhassam forró köszönetünket s el nem muló hálnkat Méltóságodnak intézetünk iránt tanusított nemesszívü áldozatkészségeért, jó-ságaért s kitüntető kegyességeért.

A mai, lélekemelő mozzanatokban oly gazdag nap emlékezete eltörülhetlen betűkkel lesz feljegyezve ez intézet történetének évilap jain; — de épp oly eltörülhetlenül vésődnek be a mi s tanítványaink lelkébe is ama magasatos jelige szavai: mik Méltóságod fennkölt szellemének ékesen szóló tanúságaként lobogónk szalagján fénylenek ragyogó betűkkel!

Essent jelszó: Honszeretet és munkásság!

Van-e, s lehet-e: magasatosabb, tartalmasabb s lélekemelőbb kifejezése legszentebb kötelességeinknek, mint e két fenséges szó, mely sziklaszilárd alapja és foglalója az élet legsarkalatosabb erényeinek, mely a lélek minden igaz, nemes és fennkölt törekvésének szárnyat ad, mely a haza, embertársaink s önmagunk iránti kötelemeink hű és becsületese teljesítése által egyénileg is boldoggá, erőssé téve, egész valónkban megnevesíti s a rög fölé emeli!

Honszeretet és munkásság! Van-e s lehet-e hűségesebb és biztosabban vezérlő kaulusz az élet viharai között és forgatagában, mint e szent és magasatos jelmondat, mely lelkünk legnemesebb ösztöneinek celt szab s irányt mutat, s rávezérel arra az utra, melyen a jó s nemesek haladnak!

Mi, ifjúságunkkal egyetemben, büszke szeretettel s lelkesülten tekintünk e zászlóra, mint ékesen szóló szimbolumra!

Adja az egek ura, hogy úgy most, mint a távol jövőben, zászlónk magasatos jeligeje gyakoroljon megtermékenyítő hatást ifjúságunk fogékony lelkületére.

Adja Isten, hogy az iskolánk falai közt nevelkedő ifjúság százai fölött, — ha majd az élet küzdelemre lépnek — a honszeretet és munkásság fényes csillaga ragyogjon vezető csillag gyanánt, imádott hazánk javára és dicsőségére!

Fogadja, Méltóságos Asszonyom jó szívvel lélekbeli fakadó köszönetünket s fogadja egyben a szerény ünnepeünkön résztvevő nagy érdemű közönség tanusított nemesszívü jóindulatáért intézetünk leghálásabb köszönetét!

A beszéd elhangzása után Steinbach Antal tanfelügyelő lelkes beszéd kíséretében átadta a zászlót Knyaskó igazgatónak, figyelemre, hogy a milyen tiszta és moosoktalan most a lobogó, olyan maradjon az a jövőben is.

„Legyen e díszes zászló — ugymond — jelvénye a vallásosságnak és erkölcsöségnek;

„legyen e díszes zászló szimboluma az önzetlen magyar hazafiságnak, az erős jellemnek és a komoly munkásságnak;

„legyen e díszes zászló jelvénye a király és haza iránti rendületlen hűségnek.“

A szép és minden ízében sikerült ünnepélyt az intézeti dalárda éneke fejezte be.

HIREK.

Tájékoztató.

Febr. 29. Izr. négyeleti estély.
Márczius 1. Nagybecskerekai tak. és előleg. társ. az oszt.-magy. első ált. tisztviselő egyeletnek közgyűlése.
Márcz. 1. Tízlető-szövetség igazg. választmányi ülése.
Április 6. Táncmulatság az árvaház javára.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; női részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuwer házában van.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán hivatalos ügyben Nagy-Kikindára utazott.

— Ferencz Ferdinánd Luxorban. Ferencz Ferdinánd főherczeg márczius végéig marad Felső-Egyiptomban. A főherczeg a „Dahabije“ gőzösön lakik és a Luxorban időző közönségtől teljesen izoláltan él.

— Járási székház. A „T. K.“ írja: A nagy kikindai járási székház létesítése most már befejezett dolag. A Gödi-féle házat, a hol a felső-torontáli ármentesítő társulat igazgatósága volt éveken át elhelyezve, 17 ezer forintért megvették. Székháznak ennél a kalmasabb helyet alig találhattak volna. A központban fekszik, a jogkereső közönségnek könnyen hozzáférhető, de a mi fő, a vétel által egy értékes ingatlanak jutottak

birtokába a járási községek. Az épület átalakítása sem kerülhet sokba, hogy a járási szolgabíróság egy kényelmes modern és állandó otthont létesítsen magának.

— Megérkezés Egyiptomból. Az egyiptomi tanulmány utban résztvevő középiskolai tanárok hét heti utasásukból a legjobb egészségben tértek vissza: Goldschieber Ignác, Beöthy Zsolt és Platz Bonifác a tanulmány-ut vezetői, a programot a legpontosabban valóították meg. A kirándulásban résztvevő busz tanár az összes egyiptomi műemlékeket és arab emlékeket tanulmányozta s ethnografiai, földrajzi és természetrajzi tapasztalatokkal is bővegesen gyarapodott. A thebai királysiroknál De Naville híres egiptologus kalauzolta a tanárokat s magyarázta az általa kiásott terrasz templomszépségeit. Kairóban Herz Miksa, az arab mecsetek állami főépítése, mutatta be a legnevezetesebb arab műemlékeket. A Kairóba telepedett magyarok egymással versenyezve fogadták és vendégelték a karavánt. A Cook társaság fényesen teljesítette a hivatását. Az expedicio egy része Palesztinában is megfordult, Jeruzsálemen át a Holttengerig. A tanárok tapasztalataikat néhány hónap mulva megjelenő könyvben fogják értékesíteni. Platz Bonifác tanterületi főigazgató kedden érkezik Szegedre.

— Tűz. Szombat este 8 órakor túsi lárma riasztotta fel a fél várost nyugalmából. Régen volt tűz és így természetes, hogy egy pillanat alatt talpon volt a fél város, élénken tudakozódva, hogy hol ég? De sokáig hasztalan volt a tudakozódás, még az iránynyal sem tudtak tisztába jönni, mert a toronyban nem égett a lámpa. A tűzoltók is megkerülték a kocsival a fűtőszót, lehajtották a zsinagóga felé, és akkor tudták csak meg, hogy a gimnázium közelében van a tűz. Egyébként csak csekélység volt az egész. A Bence-féle műhelyben égett egy kis szalma, a melynek csak a füstje látsszott. Az egész tüzet csakhamar lokalizálták.

— Huszár garázdálkodás. Nagy-Kikindáról írják: Huszáraink az utóbbi időben nem férnek a bőrükbe. Nem rég arról adtunk hírt, hogy egy védtelen asszonyt támadtak meg, most meg valószínűsítjük a részleteket. Ennek a duhajlásnak véget kell vetni. Mert ma itt, holnap amott garázdálkodnak majd és a békés polgárok személyes szabadsága írott malaszt marad. Különösen az utóbbi eset valószínűsít. Négy-öt huszár megtámad egy védtelen embert, a ki velük soha érintkezésben nem állott, egyet sem ismer közülök és úgy össze-vissza kassabolják, hogy orvosi vélemény szerint alig épül fel többé, vagy ha fel is épül, teljes életére nyomorékja lesz a huszár-virtusnak. A rendőrség mindaddig nem tudja kinyomozni a tetteseket; ő van hivatva, hogy ezt megtegye és olyan példás büntetést statuáljon, a mely egyrészt egy kissé lehűti huszáraink verekedési viselkedését, másrészt pedig ezzel megnyugtítja a város sze-

— Ne is járjon, mert az megméltelyezi a lelket. No és most jegyezd meg szépen: Levélhordót első találkozásakor leszidni.

— De kérlek, azt mondja az a szegény ember, hogy te édes anyám azóta mindennap össze-szidod.

— Nem igaz. Vagy te inkább hiszel annak a kötnivalónak, mint nekem?

— Dehogy. Majd leszidom.

Makrobeczkekkel beszélő, de férfiasan ám. Weisz Mózeset felhívni, mert csak a szőlőt vette ki felében és a gyümölcsöt is haza hordta. Bagi elszántott a laposi dűlőben a földünk föl; Kreiter, ez a gazember német lekaszáltatott egy rend sarjút a mi rétünkől. Ezek a zsványok azt hiszik, hogy az én dolgom most már közpreda. Lopnak, nyuznak, zsarolnak egész esztendőn át. A jegyző öt forintot fizettetett velem egy haszontalan törlési engedély megírásáért, az éjomat mindig duplán számítják, ha a cse éddel bajom van mindig annak adnak igazat. Fiaccám, csak járj el mindezekben férfiasan, hogy tudják meg, hogy van nekem is valakim aki megtanítja őket jel ne felejtőd, a patikárus is gorbáskodott egyszer velem. A szegény nagyapád receptjére nem akart chinint adni, azt üzente, hogy én talán ha a mellem fáj is, hát fejtájásról csináljatok meg egy receptet. Így banik velem! Szegény nagyapád, ha élne, majd adna neki! Még az ő receptjét nem akarják megcsinálni! Hat ki huzta ki a patika-vizitációkat minden bajból, nem ő? És most ez a hála? No megállj, vén méregkeverő! Ugy-e fiam, majd megadod neki!

Ünnepélyesen megígérem, hogy megadom mindenkinek a magét és aztán elindulok ő hozzá. Abhoz a bűnös szép asszonyhoz, a kinek a kedveért hazajöttem.

Mert hazudok magamnak, mikor azt hittem el magammal, hogy az anyám kedveért jöttem.

tem haza. Dehogy, a más kedveért. Ennek a bűnös, rossz asszonynak lángoló két fekete szeméért, egy öleléséért, egy csókjáért.

Es alig várom, hogy annak a tiszta, szent asszonynak a megszentelt legkörübből kimenekülhessek ide, összeégetni a szívemet, a lelkemet, pokoli láng lobogása mellett.

Ő is haza jön az anyjához, én is haza jövök. S itt a szeretetnek szentelt tiszta otthonban, a hol a szülői szívek szeretetének tiszta fénye ragyog be mindenit, itt vet árnyat a legtisztább, legderűsebb képekre a mi bűnös szerelmünk.

Oh csak szakítani tudnék! De hiába, nem lehet! Talán azért is olyan erős ez a kapocs, mert bűnösebb a többinél! Es mig én szegénytől égő homlokkal ülök jó anyám mellett s hazudok neki össze-vissza mindenfélét, hogy most mit végeztem el, kívül beszéltem, hol jártam, az alatt ő is zokogva borul az édes anyja keblére: — anyám, édes anyám, ugye szeretsz!

Igy kell tennie.

S mintha félnie kellene, hogy valaki elszakítja tőle, mint valami didergő fázós gyermek, ugy odatapad az anyjához.

En is így teszek. Reszkette ölelem magamhoz a jó öreg asszonyt, mintha félnem kellene tőle, hogy szeretetét hamarosan el fogom venni. S egész valóm megreszkett arra a gondolatra, hátha ez a tiszta öreg asszony megsejtene valamit.

Bizonyára utálattal fordulna el tőlem s meleg szívének egy sugara sem esnék többé reám.

Mert odakint a zavaros szürke világban egészen halvány és szintelen egy-egy bűnös szerelemnek a rajza, de itt, az otthon hófehér, tiszta lapjára sötéten, megdöbentő sötéten rajzolódik le minden vonás.

Ott könnyelműség, tréfa, szeszély — itt csak bán, szörnyű bűn!

S látja szép asszonyom, mi is, akik odakint a nagyvilágban bizonyára nagyon könnyedén vesszük ezt a szerelmi viszonyt, itt reszkette állunk a tisztaság itélőszéke előtt s bűnösöknek, nagy bűnösöknek tartjuk magunkat.

S különösen este kerget az önvád könnyeket a szemünkbe.

Nem akkor, mikor édes jó anyám aggódó gyöngédséggel igazgatja meg a fejem alatti vánkost s oda ülve az ágyam szélére, végigmozgatja az arcomat, úgy mint mikor még kis gyermek voltam s beszél hozzám szeretetteljes köszönő hangon, hogy milyen jó vagyok én, haza jövök hozzá a helyett, hogy más szórakozást keresnék, csetiek-botlok a dolgaiban.

Igasán csunyaaság tőlem, neked, édes fiam, ennyi kellemetlenséget okozni.

Magának meg valószínűleg akkor, mikor arról beszél a mamája, hogy milyen tüdő szenvedő asszony maga, aki önmegtágadással vessi férje nagy, nehéz betegségét s haza jön vigaszt keresni édes anyja szeretetében.

Akkor. Meg aztán akkor, mikor a lázas szerelmi csókok után az ajkainkat az édes anyai tiszta csók éri.

Oh ilyenkor olyan nyomorult bűnösöknek érezzük magunkat. Pedig ugy-e bár odakint a nagyvilágban csak örülni tud a szívünk s nem tesz mardosó szemrehányásokat?

Persze, hogy nem. Ott, ahol annyi a sötét homályos szín, egy árnyalattal többet vagy kevesebbet észre sem vesszünk, de itt a hol minden tiszta, világos, derűs, itt ugy meglátjuk a magunk igazi hitványosságát, olyan világosan, olyan tiszta képen, mint mikor a sötét éjszakából ki-világított ablakon néz be az ember.

Ne menjetek haza bűnös szívvel, mert oda-haza nagyon fog fájni a szivetek.

mélyes szabadságát és polgárságát. A garázdálkodás tegnapelőtt a Wolf-féle kocsmában, a huszárok ünnepi gyűhelyén játszódott. Leitner Mátyás házmester mulatott ott többek társaságában anélkül, hogy az ott jelenlévő huszárokkal csak egy szót is váltott volna, vagy hogy viselkedésével azok haragját magára vonhatta volna. Mikor éjjel után a szomszédban lévő lakására akart menni, a kocsmá ajtaja előtt az utána kirohanó huszárok karddal leütöttek, hogy azonnal mozdulatlan maradjon. De ez még nem volt elég, hanem a „hősök“ azután a sarkantyúkkal össze is gázolták. Leitner valószínűleg tévedés áldozata, mert a lekasabolás, úgy látszik, nem neki volt szánva, hanem a rendőrség egyik hivatalnokának, a ki Leitnerrel egyidőben hagyta el a kocsmát és a ki egy-két lépéssel előtte ment az utcán. A rendőrség hivatalnokai a zajra megfordult, mikor azonban est ésszevették, egyikük fenyegette, hogyha nem távozik, hasonló sorsra kerül. A huszárokat mind-egyideig nem lehetett kinyomozni, mert a nagy sötétségben egyikét sem lehetett felismerni.

— A nagybecskereki népbank által évente rendezni szokott kedélyes vacsora folyó hó 22-én tartatott meg a Klein-féle vendéglőben, a melyen mintegy 30-an vettek részt. A lakoma a legkedélyesebb hangulatban folyt le, a felköszöntők egymást követték a kora reggeli órákig.

— Tanár a hegyesúcsos. Nomaka japán tanár, a csillagászat tanára a tokiói egyetemen, a feleségével együtt felmászott a 13,000 láb magas Fuzujamára, Japán ismeretes szent hegyére, mely tudvalevőleg olyan, mint egy szabályos kup. Fölment pedig azért, hogy a tél folyamán meteorológiai észleleteket tegyen ott. Esért a szenvedélyeért azonban majd póruljárt, majd megvetta a hideg. Expedíciót küldtek utána, mely tizenegy emberből állt. A csapatnak sikerült felhatolni a tanár kunyhójáig, hol Nomaka már félig meg volt dermedve. Alig tudták meg akkor is lecsalni. Mindenáron ott akart maradni a hegyesúcsos, tovább észlelni a csapadékokat.

— Világszínház. Mint már említettük, e néven egy mechanikai színház idűzik Nagybecskereken, a mely tegnapelőtt és tegnap tartotta első előadásait csekély, de „nem válogatott“ közönség előtt. A színház talán soha sem nyújtott kedélyesebb képet. A földszinti és emeleti páholyokban bekötött fejű szakácsnők foglalták el a helyet, hogy pedig — páholyban lévén — utánoshassák az uri népet, meginvitáltak magukhoz néhány uniformisos legénykét. Maga az előadás mint olyan, sikerült és tökéletesen kielégített azt a naiv közönséget, a mely kedvét leli, a dróton rángatott babák szemlélésében. Legnagyobb hatást az első szám keltett, mikor egy „bájos“ keleti kisasszony utólrhetetlen hangsúlyozással mesélte el és mutatta be, hogy mi mindent tanult a keleten. Az utolsó számot laterna magica-szerű mutatványok képezték a teljesen elsötétített színpadon és színházban.

— A szocialisták furfangja. A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg a vidéki ipari és földmivelő munkások számára rendkívül olcsó utasági és ellátási jegyeket biztosított, hogy minél számosabban megnézhessék a millenniumi kiállítást. A szocialisták most ezt a kedvezményt a maguk számára akarják kihasználni. A pünkösd két napján tartják ugyanis a fővárosban országos kongresszusukat s azért most a szocialista pártvezetőség felhívja a vidéki ipari és földmivelő munkásokat, hogy ezt a kedvezményt csak akkor használják fel, a mikor a szocialista kongresszus lesz, mert így olcsón és számosabban jöhetnek el a kongresszusra.

— A szegedi százéves asszony. Olyan csepp volt, mint egy gyermek, foltos, kopottas ruhában járt, botra támaszkodva. Keshedt fejkendője alól fehér hajszálak figyettek alá ranczos homlokára. Egy foga volt és az álla szünetlen reszketett. Imbolyogva járt, megállt minden harmadik lépésnél és a botjával keresgélte a földön. Ezt az emberi alakot az utca elnevezte „Eszkimó asszonyságnak“. De Eszkimó asszonyság már régen süket volt és nem sokat törődött vele, akárminek nevezik. Még február 1-én is fölbotorkált a főkapitányi hivatalba, panaszkodott, hogy kevés neki havonként az az öt forint segély, nem tud belőle megélni, mert, mint mondá, az unokáit is kell belőle segélyezni. Ma aztán hír jött, hogy a legöregebb szegedi anyóka, Sondi János a negyvenes évek híres szegedi cigányprimásának özvegye: Fehér Rosál ma meghalt százéves korában, épen századik születése napján.

— Provokált szerkesztő. Az „Alkotmány“ szerkesztőjét, Bonitz Ferencet, mint Budapestről táviratozzák, legutóbbi támadásáért a „Magyar Hír ap“ munkatársai provokálták: Horváth Gyula, Fenyő Sándor szerkesztők, Bródy Sándor, Ambrus Zoltán, Bársony István, Markus Miksa, Ignóus és Bródy Ernő, Bónitz Ferenc azonban kijelentette a szerkesztőség segédjei, Hentaller Lajos és Tuba János képviselőik előtt, hogy ő nem ad elégtételt. Ezzel az ügy befejeztetett.

— A vasúti szerencsétlenség áldozata. Megirtuk, hogy a múlt heten a szegedi pályaudvarban Molnár István segédmozdonyvezetőt elgázolta a mozdony, amelynek kerekei a szerencsétlen ember két lábát és karját összetépték. Molnár, akit azóta a kórházban ápoltak, lehetetlen volt megmenteni, mivel testének háromnegyedrészre sérült volt és még a helyszínén roppant vért vesztett, ma délelőt kissenvedett. Özvegyén kívül két kis árva siratja.

— Jeruzsálemi főrabbi Szegeден. Nemsokára érdekes vendége lesz Szegeденnek. A r.w.a.s. Jóssef jeruzsálemi főrabbi európai körútra indult, hogy a Marokkóból elűzött hatvanezer zsidó érdekében propagandát csináljon s könyörado-mányokat gyűjtsön. Az érdekes, keleti főrabbi tegnapelőtt Budapesten idűzött s onnan Szegeденre jön. Meglátogatja még Aradot, Nagyváradot és néhány nagyobb vidéki várost. A rabbi nyolc nyelven beszél.

x Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen régen ismert házi szer a pemetefű. Esen fünek kivonatából Réthy Béla b.-csabai gyógyszerész csukorkát készit, melyben a pemetefű méltán dicséret hatásossága kellemes ízrel párosul. A pemete-csukorka minden gyógyszerárban kapható. Egy doboz ára 30 kr.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. február 24-én.)

Budapest február 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésének kezdetén Szerb György betérjesztette a millenniumi bizottság javaslatát a szent koronának az ezredéves ünnepen való közszemlére tételéről.

Ugron Gábor megragadja az alkalmat és evvel kapcsolatban részletes felvilágosítást kér a millenniumi ünnepségekről.

Bánffy báró miniszterelnök azt feleli, hogy a sorrendet legközelebb bejelenti a bizottságnak, amely viszont meg fogja tenni előterjesztését a Háznak.

A quóta-bizottság kiküldésének javaslatához hozzászóltak Sima, Helfy és Ugron, mindannyian ellenezve azt; Ugron további beszédjében azt iparkodik bizonyítani, hogy a Badeni-kormány nem parlamentáris.

Bánffy báró miniszterelnök bebizonyítja, hogy Ugron alaposan téved, egyúttal ajánlja elfogadásra a 15-ös bizottság kiküldetése iránt multkor beadott javaslatát.

A többség a nemzeti párt hozzájárulásával megszavazza a javaslatot.

A kereskedelmi tárca folytatólagos tárgyalásánál Bobula beszélt hosszabb ideig a költségvetés mellett.

Az ülés végén Apponyi Albert gróf határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint ha Ausztriával nemsikerülne az új kiegyezés, érdekeink sérelme nélkül tegye meg a kormány a szükséges előkészületeket az önálló vámterület keresztülvitelére.

A király utazása.

Budapest, február 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király ma reggel Cap-St.-Martinba utazott.

A királyi család a millenniumon.

Budapest, február 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A millenniumi országos bizottság kedden este 6 órakor tartandó ülésében Bánffy Dezső báró miniszterelnök részletesen elő fogja terjeszteni a felség-

nek és a kir. családnak az ezredéves kiállítás ünnepségein való részvételük módjait. O felsége minden pontban hozzájárult azokhoz a javaslatokhoz, melyeket ez irányban a miniszterelnök eléje terjesztett.

A képviselőház feloszlata.

Budapest, február 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottságának mai esti ülésében az indemnity-javaslatl kapcsolaton az ellenzék kérdést intéz a miniszterelnökhöz: azokra a híresztelésekre vonatkozólag, mintha a kormány az országgyűlést idűnek előtte feloszlalni kívánná. A költségvetés tárgyalásának lassu menete következtében minél szélesebb körökben fölmerült ugyan az eshetőség, melyre vonatkozólag azonban a kormány eddigelé annál kevésbé foglaltatott állást, mivel a miniszterelnök most is ragaszkodott a szilágysomlyói beszámolójában tett nyilatkozataihoz és az ott jelzett munkarendet még a folyó országgyűlésen el akarná intéztetni. E végből a miniszterelnök a képviselőház munkarendjének meghosszabbítását tervezi, akár az üléseknek egy-két órával való megtoldása, akár pedig párhuzamos esti üléseknek tartása által, hogy a költségvetés és a legfontosabb javaslatok mielőbb elintéztet nyerhessenek. Ez iránt a miniszterelnök — hir szerint — már a legközelebb érintkezésbe lép a képviselőház ellenzéki pártjainak vezetőivel.

Tűz a Rókus-kórházban.

Budapest, február 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Rókus-kórházban a kerepesi-utca néző része alatt, a pincében ma délben 1 órakor tűz ütött ki. 4—5 koosi szalma gyuladt meg. A központi és a VIII. ker. tűzörsegek rövid idő alatt lokalizálták a tüzet és elnyomták. Egyéb baj nem történt.

A bolgár fejedelem Konstaninápolyban és Péterváron.

Budapest, február 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából jelentik: Az államvasutak igazgatósága értesítést kapott, hogy tartson készen egy udvari vonatot Ferdinánd fejedelem részére, ki Konstaninápolyba utazik, hogy meglátogassa a szultánt. Onnan visszajövet neje hazahozása végett Nizzába utazik, májusban pedig Moszkvába megy a csár koronázásán résztvevő. A közvélemény mindinkább foglalkozik a fejedelem áttérésének kérdésével.

Dr. Brájler Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Zsuzs.

Hirdetések.

A Jenőherceg- és Nádor-utca sarkán egy 3 szobából álló 100-0-0

szép utczaí lakás

folyó évi május hó 1-től kiadó. Bővebbet Fuchs Sándornál.

UJ!

UJ!

Salon-szűrő-készülék.

Kittűnően működő

szén-szerkezet.

Novak J. C.
Nagybecskerek.

7127. sz. ki. 895.

Hirdetmény.

Az 1880. évi XXVII. t. cz. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagy Becskerek városában tartózkodó valamennyi hadmentességi díjkötelesek, akár itteni illetőségük, akár nem — miszerint az idézett törvény szakaszában körülírt köteles bejelentéseiknek reájuk, esetleg a családfőre 1895. évben kivetett egyenes adó összegének hiteles kimutatása mellett (az adókönyvecske előmutatása által) folyó 1896. évi február hó 29-ik napjáig a városi adóhivatalban annál is inkább tegyenek eleget, mert ellenkező esetben ezen mulasztás az idézett törvény 20. §-ában kiszabott pénzbírság esetleg megfelelő elzárási büntetés alá esik.

Figyelmeztetnek a hadmentességi díj kötelesek ezuttal arra is, hogy azok, kik N.-Becskerek városán kívül adóval meg róva nincsenek, vallomásaikat tollba mondhatják, azok pedig, kik egyenes adót más községben, vagy közvetlen a m. kir. adóhivatalnál fizetnek, vallomásaikat az illető községi előjáróság illetve a m. kir. adóhivatalnál megerősíteni tartoznak, végre, hogy egy családfő, kinek több haddij köteles családtagja, van a külön-külön teendő bejelentésben ezen körülményt jelezni tartozik.

N.-Becskereken, 1896. évi február hó 12-én.

Krsztics Janos,
polgármester.

189-22

Pályázati hirdetmény.

Alóhírott községi előjáróság a lemondás folytán üresedésbe jött s folyó évi márczius hó 1-jével elfoglalható községi adóvégrehajtó irnoki állásra ezennel pályázatot nyit.

Javadalmazás évi 400 forint, szorgalmához képest némi mellékjövdelemre számíthat.

Miért is felhivatnak pályázni kívánók, hogy pályázati kérvényüket folyó év márczius hó 1-éig az alhivatali járási tekintetes főszolgabíróhoz nyújtsák be.

Kelt Számoson, 1896. évi február hó 15-én.

Jovanov Miklós **Tomin Isza**
jegyző. 190-33 bírő.

Szenzációs ujdonság!**Légszesz-izzófénykészülék**

(Spiritusgasglühlichtbrenner) minden lámpára fekrótolható. Fény-eredmény a villanyoshoz hasonló. Kapható:

Novak J. C.-nél,
Nagybecskereken.

196-62

1199. szám. kig. 1896.

Arlejtesi hirdetmény.

Az antalfalvai járás uti bizottsága mult évi november hó 30 án 4/1895. szám alatt kelt határozatával az idvor—eckai községi közlekedési uton levő Tukos-éri két hidőnek 80 köbméter terméskővel való megerősítését elrendelte. Egy köbméter terméskőnek a helyszínére való szállítása és a hidőknél a vízben való elhelyezése 6 forintban állapittatik meg.

A fent említett kőmennyiség szállításának biztosítása céljából az antalfalvai szolgabírói hivatalban 1896. márczius hó 10-én d. e. 9 órakor szóbeli versenytárgyalás fog tartani.

Erről a vállalkozni szándékozók oly felhívással értesítettek, hogy a versenytárgyaláson részt venni szándékozók az előirányzott költségek 10%-át óvadéknak a versenytárgyalás megkezdése előtt letenni tartoznak.

Kelt Antalfalván, 1896. évi február hó 15-én.

Szavics
főszolgabíró.

182-22

„VULKAN“

gépgyár részvénytársaság

ezelőtt

Gutjahr és Müller — Reinhard Fernau & Co.
BUDAPEST. BÉCS.

◆ az elsőrangú malomépítészeti gyárban ◆
BUDAPEST, V., külső váci-ut 70.

Sürgönyezim: „Gutjahr-vulkan.“

gyártatnak

Sürgönyezim: „Gutjahr-vulkan.“

Az összes iparüző államokban szabadalmazva. **Lengő-szitagépek (Oscillir-Sichter)** Az összes iparüző államokban szabadalmazva.

Gutjahr-Müller és Soder szabadalma.

A „Lengő-szitagépnek előnyei:“

(23-128)

továbbá:

TISZTÍTÓ- és OSZTÁLYOZÓ GÉPEK

Schnetzer Ágoston szabadalma.

A tisztító és osztályozógépnek előnyei: Egyszerű és czélszerű szerkezet; üzemben csekély kezelést igényel; a gép sokkal több tiszta darát állít elő, mint bármely más ily fajta gép; ugyanazon gépen a legfinomabb derczék valamint a legdurvább darák tisztíthatók; munkaképessége rendkívül nagy; a gép csekély tért igényel; bármely malomban lényeges üzemakadály nélkül lehet ilyen gépekkel egy darat tisztítást berendezni.

A nevezett legújabb malmászati gépeken kívül gyártatnak még: rögszíták, tarárok, gabona osztályozógépek Boby féle rendszer és mások szerint, „Vulkan“ gabonatisztító- és kefélőgépek, őrlőjáratok, gabona, liszt és darafelhúzó, szállítóosigák, lara-, liszt- és derczehengerek, felhúzógépek és járószekek.

Téglagyártási gépek Hotop E. hirnemes rendszere szerint.

Nyersöntvények saját és idegen minták után, fogaskecskék géppel formázva.

Mindennemű szerszámok fém-, fa és kő megmunkálása.

Gőzgépek kipróbált rendszer szerint, vízikerekek, közlőművek (transmissziók).

Kívánatra prospektusok és költségvetések küldetnek.

3 forint 50 krajczárért negyedévre megszerezheti bárki a
„MAGYAR HIRLAP“⁶⁶

legjobb, legérdekesebb, független, demokrata,
politikai napilapot

és bérmentesen a „MAGYAR HIRLAP“ nagy

MILLENNIUMI ALBUMÁT **ingyen**

◆ Bolti ára 2 forint. ◆

Előfizetést levéljegyekben is elfogad a

„MAGYAR HIRLAP“ kiadóhivatala

BUDAPEST,

V. kerület, Honvéd utca 4. szám.

124-24

◆ Az új országgyűlési palota szomszédságában. ◆

Egy szám ára 5 kr